

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

Przedpłata
na kwartał 2,69 zł
Zapisywać należy
na pocztę.

powiatu kościańskiego.

Za ogłoszenia
płaci się naprzód i to :
na stronie 4-lin. 8 groszy
od miejsca milimetrowego

Administracja w Kościanie,
Aleje Kościuszki 28. Tel. 106.

Kościan, 11 września 1926.

Za redakcję odpowiada
Starostwo.

Przedmiot: rozporządzenie weterynaryjno-policyjne w sprawie pryszczycy.

Rozporządzeniem moim z dnia 31 sierpnia 1926 r. — l. dz. 4688/26 — 4 — obwieszczonem w tut. Orędowniku Urzędowym nr. 33/26 — ustalone obwody obserwacyjne niniejszem znoszę i ustalám równocześnie nowe obwody, do których wcielam :

A. obwód ściślejszy zapowietrzony

miejsowości : Srocko Wielkie gm. i obsz. dworski, Gorzyczki obsz. dw.

B. obwód dalszy obserwacyjny

miejsowości : Piechanin gmina i obszar dworski, Gorzyczki gm., Gorzyce obsz. dw.

C. Rejon ochronny :

wszystkie miejscowości powiatu kościańskiego za wyjątkiem miejscowości wymienionych wyżej pod A. i B.

W wyżej wymienionych miejscowościach obowiązują przepisy mego rozporządzenia z dnia 16. IV. 1926 r. — l. dz. 2142/26 — 4 ogłoszonego w tut. Orędowniku Urzędowym nr. 13.

Kościan, dnia 9 września 1926 r.

Starosta :

(—) Cegiełka.

L. dz. 4862/26 — 4.

Wobec mającej się wkrótce odbyć lustracji zdrowotności plantacyj ziemniaczanych w Województwie Poznańskim chciałbym zapoznać szerszy ogół zainteresowanych z chorobą kartofli nazwaną „Rakiem ziemniaczanym” z obawy przed którą Ministerstwo Rolnictwa za pośrednictwem Wielkopolskiej Izby Rolniczej powyższą lustrację zarządziło.

Pierwsze wypadki raka stwierdzono już 50 lat temu w Anglii. Od tego czasu choroba ta zdążyła rozpowszechnić się prawie we wszystkich krajach Europy. Szczególnie ostatnie lata odznaczały się szybkim postępem Raka ziemniaczanego.

Rak jest rozpowszechnioną chorobą w Anglii, gdzie całe okręgi musiały zaniechać uprawy kartofli, by z tą chorobą walczyć. Wszystkie prawie prowincje Niemieckiej posiadają wiele miejscowości zarażonych. Spora ilość powiatów Republiki Czecho-Słowackiej, między innymi i po-

wiaty, znajdujące się w naszym sąsiedztwie, walczą z Rakiem. Węgry, Francja, Szwajcaria, Stany Zjednoczone, Pensylwanja i t. d., nie są wolne od Raka. Wystąpiły również sporadyczne wypadki porażenia Rakiem w krajach Skandynawskich pomimo daleko posuniętych środków ochronnych, jakie te kraje zastosowały, by niedopuszczyć Raka do swego kraju. Dotąd nie było wypadku, by Raka, który dostał się do jakiejś miejscowości i tam rozpowszechnił się, całkowicie wyniszczono. Widzimy jak w krajach porażonych zatacza coraz szersze kręgi i raz poraż slyszymy o przedostaniu się do kraju, który dotąd był wolnym od tej choroby. Do takich krajów do roku 1917-go, zaliczała się Polska. Lecz w roku tym Rak został stwierdzony w Wyszynach, (pow. Chodzież) w r. 1922 w majątności Klonowiec pow. Leszczyńskiego, w r. 1925 wykryto Raka w pow. Chodzieskim w maj. Dziembowo, Rzadkowo i Stróżewice. Na Śląsku wykryto Raka w 1919 r. w pow. Pszczyńskim, w maj. Gardawice, a w r. 1924 w pow. Rybnickim, w gminach Brzezine, Wielokąt, Paruszowice, wszystkie 4 punkty tuż nad granicą niemiecką.

Z prowincyj niemieckich Śląsk jest w wysokim stopniu Rakiem porażony. Z niemieckiego też Śląska do nas Rak się przedostał. Wogóle w Państwie Niemieckim, do r. 1925 zanotowano porażonych Rakiem około 1200 miejscowości głównych, często o bardzo dużej ilości oddzielnych punktów, tak że tam ta choroba powoduje olbrzymią plagę.

Stwierdzenie w danej miejscowości jakiegokolwiek Raka ziemniaczanego pociąga za sobą cały szereg środków ochronnych jakie są stosowane w celu nie pozwolenia chorobie rozszerzać się, a mianowicie : niszczenie naci od kartofli chorych, same zaś kłęby paruje się, a miejsca porażone na lat 15 wyłącza się z pod uprawy kartofli, policyjnie zabrania się w obszarze zarażonym i podejrzanym przewożenia i obrotu ziemniakami itd. Dla całego Państwa, w którym Raka stwierdzono, następstwa są bardzo przykre i narażają na dotkliwe straty z powodu zakazów przywozu kartofli z kraju Rakiem porażonego, jakie wszystkie prawa Państwa dla własnej ochrony wydały.

Stwierdzenie u nas Raka na Górnym Śląsku i w 5 punktach Wielkopolski, zalicza nas do szeregu krajów porażonych Rakiem i pociąga za sobą

wszystkie następstwa. Lecz ponieważ na dalsze odległości Rak może rozpowszechniać się za pośrednictwem ziemniaków lub ziemi przenoszonej z nimi lub z innymi okopowymi jakie rosły na polu porażonym, a Górny Śląsk ze swych granic ani ziemniaków ani innych okopowych nie wysyła, obawa przeniesienia Raka z Górnego Śląska do innych dzielnic, a tembardziej do innych krajów jest w każdym razie przedwczesną. Dla nas, a mianowicie Poznańskiego, a w szczególności miejscowości położonych bliżej granicy zachodniej właśnie z tej strony grozi niebezpieczeństwo. W celu powstrzymania rozszerzenia się dalej Raka z wykrytych 3 miejscowości (2 pow. Chodzieskim i 1 wpow. Leszczyńskim) w Wielkopolsce zostały przedsięwzięte ostre środki policyjne zapobiegawcze.

Pograniczny ruch gospodarzy, a szczególnie import z Niemiec odmian zarodkowych może być okazją do przeniesienia Raka. Szczególnie przy wypisywaniu odmian, tak zwanych odpornych na Raka ziemniaczanego można oddać sobie, sąsiadom i całemu krajowi kiepską przysługę. Odmiany odporne pochodzące z pół Rakiem zarażonych zarażą ziemię, do której będą wsadzone i jeżeli nawet okażą się rzeczywiście odpornymi, to jednak raka przeniosą na nasze pola. Nie trudno wtedy o sposobność, by zarodniki Raka, które mogą w ciągu wielu lat leżeć spokojnie w ziemi, dostały się na jakąś inną odmianę, a rozpowszechnienie dalsze już będzie zapewnionem.

Ze względu na to, że Rak posiada bardzo dużą ilość zarodników i zarodniki są bardzo małe, łatwo się przenoszą wszystkimi możliwymi sposobami. Wiatr, woda, zwierzęta, ludzie, narzędzia, wozy, worki, wszystko to może być pośrednikiem przy przenoszeniu niewidocznych gołym okiem zarodników, które jak trafiają na kartofel to tak prędko do niego się dostaną i zakorzenią jak dobre ziarno rzucone w ciepłą i wilgotną ziemię.

Początkowo zarażony kartofel nie różni się niczem od zdrowego, gdyż posiada tylko drobne plamki na skórce. W miarę zaś rozwoju Raka na powierzchni zaczynają się tworzyć narośla. Narośla te wciąż powiększają się. Kształt posiadają nieprawidłowy, kolor brunatny, coś w rodzaju szyszki lub kwiatu kalafioru. Sam kartofel, toczony przez Raka, który nim się żywi, kurczy się i zmniejsza. W ostatnim stadium rozwoju Raka pod krzakiem już nie możemy znaleźć kartofli, a na wyciągniętych łętach będą wisieć lub zostaną urwane w ziemi nieforemne, szurpate, zeschnięte jakby grzyby — grudki. Dżdżysta pogoda i niskie ciężkie grunty sprzyjają rozpowszechnieniu się tej choroby, szczególnie zaś sprzyja sadzenie kartofli z roku na rok na tem samym miejscu.

Lustratorzy, upoważnieni przez miejscowe władze, obchodzą wszystkie gospodarstwa i nie tylko gospodarstwa, a zaglądają jeszcze z większą uwagą do chałupnika, wyrobnika lub mieszkańca miejskiego, mającego tylko mały ogródek, by sprawdzić jak wyglądają jego kartofle.

Rak ziemniaczany jest łatwy do rozpoznania, gdyż nie jest podobny do żadnej z często spotykanych u nas chorób. Tak zwane parchy lub też krosty, które czasami mogą być podobne do Raka, łatwo jest odróżnić od niego, gdy przetniemy kar-

tofel. Parchy jest to choroba skórki, wewnątrz kartofel jest przytem zdrowy i normalny.

Po przejściu urzędowej lustracji nie powinien właściciel kartofli być zupełnie pewnym zdrowotności ich. Mógł lustrator przeoczyć, mógł Rak być w pierwszych okresach rozwoju, to znaczy w mało widocznym, mogły narosła pooblamywać się przy arfowaniu, cylindrowaniu i przesypywaniu. Dlatego też po przeczytaniu tych paru uwag, jakie w sprawie Raka skreśliłem, niech każdy w swoim własnym interesie przeprowadzi sam uczciwą, szczegółową lustrację własnych kopców, piwnicy, kartofli drobnych, które niedaleko od domu i inwentarza zyspał. A gdyby coś znalazł, co wyglądałoby podejrzanem, to w myśl starego przysłowia „Strzeżonego Pan Bóg strzeże“ niech weźmie parę wątpliwych kartofli i w papierowej torebce, na której trzeba napisać adres i miejsce znalezienia, odeśle do swojego Komisarjatu Obwodowego lub starostwa. Nie dużo zachodu to będzie kosztować, a dużych strat dla siebie i dla okolicy można oszczędzić, gdy się zawczasu do walki z tą chorobą weźmie.

Kościan, dnia 19 sierpnia 1926.

Starosta

(—) W. Cegięła.

L. dz. 4461/26 —4—

Uchwała Komitetu Prezydjalnego Rady Nadzorczej, zatwierdzająca wniosek Dyrekcji P. B. R., uchwalony w dniu 23. VII. 1926.

Upoważnia się Dyrekcję Państwowego Banku Rolnego na udzielania kredytu przy nabywaniu uszlachetnionego ziarna siewnego do ogólnej wysokości zł 1.000.000 na zasadach następujących:

1. Państwowy Bank Rolny udzieli firmom hodowlanym ziarna uszlachetnionego kredytu dyskontowego do ogólnej wysokości złotych 1.000.000 — stanowiącemu dopłatę różnicy cen między uszlachetnionem ziarnem siewnem a zbożem handlowem.

Wysokość różnicy tej ustala się:

- a) przy kwalifikowanych nasionach oryginalnych do 75% ponad wartość giełdową zboża konsumcyjnego,
 - b) przy kwalifikowanych nasionach pierwszego odsiewu do 40% ponad wartość giełdową zboża konsumcyjnego.
2. Wykaz firm handlowych oraz sumę kredytu dla każdej ustala Państwowy Bank Rolny po porozumieniu z Ministerstwem Roln. i D. P., zależnie od zdolności kredytowej każdej z firm.
 3. Firmy hodowlane mogą składać do dyskonta weksle:
 - a) z wystawienia rolników bezpośrednio odbierających ziarno siewne do ogólnej sumy zł 500.000,—,
 - b) z wystawienia organizacji spółdzielczych (rolniczo-handlowych, kredytowych i ich central) oraz kas gminnych do ogólnej sumy zł 500.000.—.

Niewykorzystany do dnia 10. września r. b. kredyt p. b. (może być udzielony rolnikom p. a.).

Do punktu a). Będą przyjmowane weksle rolników (p. a.) z wystawienia tychże rolników i z wygrodowanie przez firmę hodowlaną lub z dodatkowym żyrem rolniczej organizacji handlowej nie spółdzielczej. Przy pierwszej podaży weksli rolników powinna być dołączona do tych weksli informacja o stanie majątkowym wystawcy p/g wzoru Państwowego Banku Rolnego oraz potwierdzenie fachowej organizacji rolniczej, że nabywca posiada taki obszar ziemi, na którym wysiew ziarna u szlachetnionego będzie racjonalnym z wymien. ilości ziarna oryginalnego i pierwszego odsiewu nabytego od firmy hodowlanej.

Do punktu b). Wymagane żyro na wekslach organizacji spółdzielczych Państwowy Bank Rolny ustalili po przedłożeniu przez firmy hodowlane wykazu tych spółdzielni lub ich organizacji centralnych.

Państwowy Bank Rolny zastrzega sobie prawo dokonywania cenzury składanych przez firmy weksli oraz odmowy przyjęcia weksli wystawców kredytowo nieodpowiedzialnych.

4. Państwowy Bank Rolny udzieli kredytu z terminem do 6-cio miesięcy przy oprocentowaniu:

- a) wekslach rolników 14 % rocznie,
- b) przy wekslach organizacji spółdzielczych i kas gminnych 12 % rocznie pod warunkiem, że bezpośredni odbiorca ziarna siewnego nie będzie obciążony przez spółdzielnię i kasę gminną więcej ponad 16 % rocznie.

5. Organizacje spółdzielcze i kasy gminne mogą przejąć część kredytu firm hodowlanych w Państwowym Banku Rolnym po każdorazowym porozumieniu się z Państwowym Bankiem Rolnym.

Uchwalono na posiedzeniu Komitetu Prezyjalnego Rady Nadzorczej P. B. R.

(—) A. Woytkiewicz
Prezes Rady Nadzorczej.

(—) Wł. Wolski,
Sekretarz Rady Nadzorczej.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

Kościan, dnia 21. sierpnia 1926 r.

S t a r o s t a

(—) W. Cegiełka.

dz. 4454/26 4—

Statut miejscowy dotyczący utworzenia Obowiązkowej Straży Pożarnej w mieście Krzywinu.

I.

Ogólne postanowienie.

§ 1.

Na zasadzie postanowień § 11 ordynacji miejskiej z dnia 30. maja 1853 r. (Zb. U. str. 261), § 16 ustawy o kompetencji z dnia 1. sierpnia 1883 (Zb. U. str. 237), § 68 ustawy o daninach komunalnych

z dnia 14. lipca 1893 (Zb. U. str. 152) i ustawy z dnia 21. grudnia 1904 (Zb. U. str. 291), upoważniające władze policyjne do wydawania policyjnych zarządzeń w przedmiocie udzielania pomocy przy gaszeniu pożarów §§ 1, 2, 3, 5, 15, 16, 17, Rozporządzenia policyjnego dotyczącego pożarnictwa z dnia 29 stycznia 1923 r. Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego Nr. 8 z dnia 24. lutego 1923, zorganizowaną zostaje w mieście **Krzywinu** obowiązkowa straż pożarna, która wspólnie z miejscową urzędownie uznaną ochotniczą strażą pożarną obowiązana jest do czynnej współpracy przy gaszeniu pożarów.

§ 2.

Służba przy obowiązkowej straży pożarnej obowiązuje do punktualnego stawienia się i czynnej współpracy przy każdym pożarze, który wybuchł w mieście, zarządzonych ćwiczeniach strażackich oraz przeglądach i rewizjach straży.

Obowiązek służby przy obowiązkowej straży pożarnej przewiduje również przyjęcie stanowiska kierowniczego w straży na przeciąg trzech lat.

§ 3.

Do służby przy obowiązkowej straży pożarnej § 2, obowiązani są wszyscy mężczyźni mieszkańcy od 18-go do 55-go roku życia, o ile posiadają obywatelskie prawa honorowe i o ile nie byli karani za czyny karygodne z powodu chęci zysku, nieobyczajności, targnięcia się na życie ludzkie i podpalenia, więzieniem od trzech miesięcy i wyżej.

§ 4.

Zwolnieni od służby przy obowiązkowej straży pożarnej w myśl § 2 są:

- 1) bezpośredni i pośredni urzędnicy państwowi. Zwolnienie to rozciąga się również na urzędników i funkcjonariuszy kolejowych oraz zarządu budownictwa publicznego.
- 2) Zawodowi wojskowi i żandarmerja.
- 3) Duchowieństwo, rabini, służba kościelna, nauczyciele szkół publicznych, adwokaci, praktykujący lekarze, weterynarze, aptekarze wykonywujący swoje zajęcie oraz uczniowie gimnazjów, szkół realnych i innych wyższych zakładów naukowych.
- 4) Osoby, co do których na mocy zarządzenia policji lub w danym razie świadectwa lekarza powiatowego stwierdzono umysłową lub fizyczną niezdolność do służby przy straży pożarnej.
- 5) Osoby obowiązane do dostarczania zaprzęgów dla straży pożarnej.
- 6) Osoby, które z tytułu opłaty składki rocznej w kwocie zł 24,— wpłaconej w oznaczonym czasie do kasy miejskiej, zostały zwolnione z obowiązku czynnej służby przy obowiązkowej straży pożarnej.

§ 5.

Obowiązkowi służby przy gaszeniu pożarów czyni się zadość:

- a) przez czynny udział w obowiązkowej straży pożarnej,
- b) przez czynne członkostwo przy ochotniczej straży pożarnej uznanej urzędownie.

§ 6.

Wyznaczeni właściciele zaprzęgów, obowiązani są na każde zawezwanie miejscowej władzy policyjnej punktualnie dostarczyć konie do każdego pożaru w mieście i w obrębie 7 1/2 km. oraz na zarządzane ćwiczenia, przeglądy i rewizje straży.

§ 7.

Jeżeli liczba osób obowiązanych do służby przy obowiązkowej straży pożarnej przewyższa liczbę potrzebną do służby pożarniczej, natenczas miejscowa władza policyjna może przeprowadzić stosowny podział na okresy półroczne, względnie kwartalne, wedle kolejności wszystkich do służby przy obowiązkowej straży pożarnej obowiązanych osób wedle § 3.

§ 8.

Powołane do służby przy obowiązkowej straży pożarnej osoby winny się zgłosić celem zapisania ich do ewidencji u miejscowego naczelnika straży pożarnej w czasie i w miejscu podanem w wezwaniu.

§ 9.

Straż pożarna obowiązkowa, jako też urzędowo uznana ochotnicza straż pożarna mają znaczenie straży obronnej w myśl § 113 ustęp 3 kodeksu karnego.

§ 10.

Osobom, powołanym do służby przy obowiązkowej straży pożarnej, przysługuje prawo odwołania się przeciw temu zawezwaniu stosownie do §§ 69, 70 ustawy o daninach komunalnych z dnia 14. lipca 1893 r.

II.

Organizacja.

§ 11.

Do kierowania strażą pożarną ustanawia Magistrat naczelnika straży pożarnej, któremu przydzieli na wypadek przeszkody jednego lub więcej zastępców. Zamianowany naczelnik straży pożarnej i tegoż zastępcy muszą być przez miejscową władzę policyjną na tych stanowiskach zatwierdzeni.

Mianowanie komendantów oddziałów obowiązkowej straży pożarnej może nastąpić w porozumieniu z naczelnikiem urzędowo uznanej ochotniczej straży pożarnej.

§ 12.

Osoby powołane do służby przy obowiązkowej straży pożarnej winny w razie alarmu stawić się natychmiast w oznaczonym miejscu w przepisaniem uzbrojeniu i poddać się rozkazom naczelnika straży lub jego zastępcy.

To samo obowiązuje przy zarządzonych ćwiczeniach i przeglądach straży.

§ 13.

Magistrat wyda przepisy wykonawcze dotyczące wewnętrznej organizacji służby pożarniczej, sygnałów alarmowych i odbywania ćwiczeń.

Wydane przez Magistrat przepisy wykonawcze jako też ich zmiany wymagają zatwierdzenia p. Wojewody i powinny być wedle zwyczaju miejscowego ogłoszone. Pan Wojewoda ma prawo żądać zmiany postanowień któreby się okazały jako nieodpowiadające stosunkom miejscowym.

Przepisy obowiązujące, dotyczące umundurowania, uzbrojenia i odznak, jak również instrukcje

ćwiczeń, używania przyrządów i przyborów strażackich, wydane są osobnym regulaminem Wielkopolskiego Związku Straży Pożarnych.

III.

Postanowienia końcowe.

§ 14.

Wszelkie wykroczenia przeciw postanowieniom i przepisom tego statutu karane będą stosownie do §§ 44 Rozp. Policyjnego dotyczącego pożarnictwa, wydanego przez p. Wojewodę z dnia 29. 1923 r. grzywną do zł 60 — a w razie niemożności zapłacenia karą aresztu, o ile podług kodeksu karnego, a mianowicie § 113 ustęp 3, § 360 ustęp 1 albo § 368 ustęp 8 nie zachodzi potrzeba stosowania ostrzejszych kar.

§ 15.

Statut ten wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc dotychczasowe postanowienia.

Krzywiń, dnia 10. kwietnia 1926 r.

Magistrat :

Rada miejska :

(—) Wielbacki

(—) Staniszewski

(—) Czerwiński

(—) Wł. Nędzewicz

(—) A. Maćkowiak

(—) Bolesław Pilarczyk

(—) Fr. Piotrowski

(—) Jan Górecki.

Zgodność odpisu z oryginałem poświadczam.

Krzywiń, dnia 13 kwietnia 1926.

Magistrat :

(pieczęć)

(—) Wielbacki

Powyższy statut, dotyczący obowiązkowej straży Pożarnej w mieście Krzywiniu, zatwierdzam niniejszem na mocy § 11 ordynacji miejskiej z dnia 30. V. 1853 oraz § 16 ustęp 3 ustawy o kompetencji z 1. VIII. 1883 r. (Zb. Ust. Pr. str. 237).

Poznań, dnia 21 kwietnia 1926 r.

Zatwierdzenie

L. dz. U. 1952/26 S. A.

W imieniu Wojewódzkiego Sądu Apelacyjnego

Przewodniczący

(—) Dr. Cwojdzicki.

(pieczęć).

U bydła majętności Gorzyczki stwierdzono przyszczyce.

Czempiń, dnia 7 września 1926.

Komisarz obwodowy.

(—) Bergner.

L. dz. 3695/26 W. P.

Maj. Piotrowo, p. Szoldry, pow. śremski,
tel. Czempin 20

ma na sprzedaż większą ilość
uznanego przez Włkp. Izbę Roln.

żyta włoszanowskiego,

oryginalnego i I-szy odsiew, na ogólnych warunkach ustalonych przez Izbę. Dostawa za gotówkę w workach zaplombowanych. —